దొరకని బొమికముక్క

శ్రీ ఆర్. యస్. కె. మూర్తి

ఎండిపోయిన బొమికె ముక్కకోసరం ఆ రోజల్లా ఆరాటపడుతూ తిరుగుతూనే ఉంది, వీధి చివరన ఉండే ఎర్రకుక్క.

ఏ పెంపుడు కుక్కలాగానో అది బిస్కెత్తులు తినాలనో, చేపలసూపు తాగాలనో, హాయిగా అమ్మగారి ఒళ్లో పడుకోవాలనో కోరుకోలేదు. అది కోరుకున్న దల్లా కేవలమొక బొమికెముక్కమాత్రమే.

అదీ ఎండిపోయి, బోలుపడిన బొమికె ముక్కే. ఏముంటుంది దాంట్లో? మాంసమా? మజ్జా? ఏమీ ఉండదు. మరీ ఎర్రకుక్క దానినే ఎందుకు కోరుకుంది?

ఇంకేదీ ఆ వీధి కుక్కకు అందుబాటులోకి రాదు కాబట్టి, ఎండిపోయిన బొమికె ముక్కనే కాసేపు నోట కరుచుకొని సరదాగా ఆనందించాలని ఆశ పడింది, వీధి చివరన ఉండే ఎర్రకుక్క.

రోజల్లా ఆరాటపడినా దాని కా బొమికె ముక్క దొరకలేదు.

* * *

రోజల్లా బొమికె ముక్కకోసరం, ఎండిపోయి బోలుపడిన బొమికె ముక్కకోసరం, ఆరాటపడుతూనే ఉన్నాడు, గోపాలం. ఆ రోజతనికి సెలవురోజు.

ఆ సెలవు రోజున అతను ఏ క్లబ్బుకోవెళ్లి రమ్మీ ఆడుకోవాలనో, బారుకువెళ్లి బీరుతాగుదామనో, లేదా ఏ నైటుహోంటుకోవెళ్లి హాట్‌ప్యాంట్ అమ్మాయితో డ్యాన్సు చేద్దామనో కోరుకోలేదు.

అతను కోరుకున్నదల్లా ఆ సెలవు రోజున తీరికగా టిఫినుచేసి, హాయిగా ఏ మ్యాటినీకోవెళ్లి, తీరుబాటుగా రోజును గడిపివేద్దామని మాత్రమే.

టిఫినుతిని, సినిమాకు వెళ్లటంకూడ పెద్ద సరదాయేనా? ఏముంటుందా సినిమాలో? చెత్త కాఫీహోటలు టిఫీనులో? రెండు రూపాయలతో తీరే సరదా. ఇంత స్వల్పమైనదానినే ఎందుకు కోరుకున్నాడతను?

అంతకంటే పెద్దసరదాలు అతనికి అందుబాటులోకి రావుకాబట్టి.

ఏదో ఎండిపోయిన బొమికెముక్కనే నోట కరుచుకొని, తృప్తిగా ఆనందించాలని ఆశపడ్డాడు, గోపాలం—ఎవరి అభిమానపుత్రుడు (ఆర్) పెంపుడు కుక్క కానందువల్ల యమ్. ఎ. చదివికూడ ఎల్. డి. సి. ఉద్యోగం చేస్తున్న గోపాలం.

రోజల్లా ఆరాటపడినా గోపాలాని కా సరదా తీరలేదు.

* * *

ఆరోజుకి తనను వేధించబోయే సమస్యలేమిటీ అని ఆలోచిస్తూ కాసేపు నిద్ర మంచంమీద దొర్లాడాడు, గోపాలం. రోజూ అతనికదో అలవాటు. ప్రతి రోజూ నిద్రలేస్తూనే ఆ రోజుకి తానెదుర్కోవలసిన సమస్యలేమిటూ అని ఆలోచిస్తాడతను. అలా ఆలోచిస్తే ఎన్నో సమస్యలు! బద్ధకంతో పేర బెట్టుకున్న ఆఫీసుపని. స్నేహితునికి అప్పయిస్తానని నాలుగు రోజులుగా దాటవేస్తున్న యాభైరూపాయలు. తాను బట్టలకొట్లో కట్టవలసిన వందరూపాయలు. ఫెయిరు కాపీ చెయ్యవలసిన కథ. అమ్మ ఉత్తరం...యిలా ఎన్నోసమస్యలు, ఆరోజున పరిష్కారంకోసరం అతని ముందు నిలబడతై. అయితే యివి ఫలానా అని ముందుగానే నిర్ధారణ కావటంతో అవి గోపాలాన్ని బాధించవలసినంతగా బాధించలేవు.

అయితే ఆరోజున మాత్రం గోపాలానికి చాల రిలీఫు కలిగింది, ఆ ఆలోచనల చివర. ఎందుకనంటే

ఆరోజు కతన్ని బాధించే సమస్యలేవీ అతనికి స్ఫురించలేదు. ఆ రోజతనికి సెలవురోజు. ఎవరో ప్రముఖ అతిథులు వస్తున్నారుట. వారికి స్వాగత మివ్వటానికి స్టేషనుకి రండంటూ ఆఫీసు లన్నింటికీ సెలవుయిచ్చారు. గోపాలాని కిలాంటి సెలవులు మామూలే. కాని అత నేనాడూ స్టేషనుకు వెళ్ళడు. అందువల్ల అది అతనికి పూర్తిగా సెలవురోజు.

పైగా ఆ రోజున అతని ఆలోచనల తీవ్రత ప్రసరించినంతమేర అతనికి ఎక్కడా నల్లమేఘాలు కనిపించలేదు. చాల ప్రశాంతంగా ఉంది, ఆ రోజుకి రోజుఫలం. పైగా యింకో సువార్త ఏమిటంటే ఆ రోజున గోపాలందగ్గర సినిమాకు వెళ్ళటానికి డబ్బులున్నాయి. ఇలాంటి సెలవురోజున వెళ్ళటానికి డబ్బుల్లేకనో, లేక, చూడటానికి మంచిసినిమా లేకనో అతను బాధపడిన అనుభవం లేకపోలేదు. ఈ రోజు దగ్గరి థియేటర్లో చాలమంచి సినిమాకూడ ఉంది. కాబట్టి నిదానంగా స్నానంచేసి, నింపాదిగా టాజ్‌లో కాస్తంత టిఫినుతిని, మార్నింగుషోకి వెళ్ళివచ్చి, భోంచేసి, పడుకొని, నిద్రలేచి, సాయంత్రం సరదాగా అలా ఏ పార్కుకో వెళ్ళివచ్చి, రాత్రి కేదైనా మంచిపుస్తకం చదువుకుంటూ పడుకుంటే...

ఈ ఆలోచన గోపాలానికి ఎంతో హాయినిచ్చింది. అమిత సంతృప్తితో అతను నిద్ర మంచంమీదనుండి లేచాడు. ముఖం కడుక్కొచ్చేసరికి కాఫీ యివ్వకపోతే అతను చాల చిరాకుపడతాడు. కాని సరోజ ఒక్కనాడూ అతనికలా కాఫీ యివ్వదు. ఆ చికాకుతోనే అతని చిరాకుజీవితంలో కొత్తరోజు ప్రారంభమౌతూ ఉంటుంది. కాని ఆ రోజున అదేమిటో అతను ముఖం కడుక్కొచ్చేసరికి సరోజ కాఫీయిచ్చింది. 'శుభశకునం!' అనుకున్నాడు. భార్యమీద ఓ చిన్నజోకు వేద్దామనుకున్నాడు. కాని దానికి ఆమె ఏదో పుల్లవిరుపు సమాధానం చెప్తుంది. అతనిజోకుల నెన్నడూ సరోజ సరదాగా తీసుకోదు. ఎంత పెళుసుగా సమాధానం చెప్పటానికి వీలవుతుందో అంత పెళుసుగానూ సమాధానం చెప్తుంది. దాంతో బోలెడంత ఆత్మ పరిశోధన. ఈ నాటి తన సంతోష సరోవరంలో ఈ రాయి మునకపడటం గోపాలాని కిష్టంలేదు. అందుకని చిరునవ్వుతో కాఫీతీసుకొని, పేపరుతో పడక్కుర్చీలో చేరగిలపడ్డాడు, గోపాలం.

అరే, యిదేమిటీ గవర్నరు మళ్ళా వీళ్ళను పిలిచాడేమిటి? ప్రభుత్వం ఏర్పరచటానికి? గోపాలం కృంగిపోయాడు. అతనికి రాజకీయాలలో ఆసక్తి ఉంది. అతనో పార్టీని సమర్థిస్తాడు. ఇప్పుడీ గవర్నరు తన వారిని పిలవకుండా ఎదుటివార్ని పిలిచాడు, ప్రభుత్వంలోకి. ఈ నిరాశను ఎలా భరించాలో తెలియలేదు, గోపాలానికి. రాజకీయాలు మనలాంటివాళ్ళ చేతుల్లో ఉండే విషయాలుకావు; వాటిల్లో తీవ్రమైన ఇన్వాల్వ్‌మెంటు ఉండకూడదని అనుకుంటూనే ఉంటాడు, గోపాలం. కాని ఉండలేదు.

ఇక ఆ రోజుకి పేపరు చదువబుద్ధి పుట్టలేదు, గోపాలానికి. కాని యింకా అతనిచేతుల్లో కొంత కాలముంది, ఖర్చుపెట్టటానికి. ఏం చెయ్యాలి? నాలుగైదు పుస్తకాలు తిరగేశాడు. అవి చదవటానికి మనసొప్పటంలేదు. ఏం చెయ్యాలో తోచని ఆ శూన్యత్వంలో పాత ఉత్తరాల కట్ట ముందేసుకు కూర్చున్నాడు, గోపాలం.

అతనికదో హాబీ. ఏమీ తోచనప్పు డతను పాత ఉత్తరాలు చదువుతుంటాడు. అనేక రకాలైన ఉత్తరాలు. బంధువులు, స్నేహితులు, పత్రికలవాళ్ళు—రకరకాల వ్యక్తులు వ్రాసినవి. ఈ ఏడాదివి. నిరుటివి. కొన్ని సంవత్సరాల నాటివి. అందులో కొన్ని తాను వ్రాసినవే. తాను పొరుగూరు వెళ్ళినప్పుడు యింటికి వ్రాసిన ఉత్తరాలు. ఈ ఉత్తరాలు మొదట్లో, మొదట్లో భార్యపేర వ్రాస్తుండేవాడు. ఇప్పు డిప్పుడు కొడుకుపేర వ్రాస్తున్నాడు. అలా చూసుకుంటూ పోతే, ఏడెనిమిది సంవత్సరాలనాడు మొట్టమొదటిసారిగా తాను కొడుక్కివ్రాసిన ఉత్తరం కనిపించింది.

ఆ ఉత్తరం చూడంగానే తేలుకుట్టినచోట కలుక్కుమన్నట్లయింది; గోపాలం మనస్సుకి. అప్పుడు గోపాలం ఏదో ట్రైనింగుకని బెజవాడలో ఓ నెల రోజులు ఉండవలసి వచ్చింది. రూములో ఉండేవాడు. అలా ఉండగానే అతనో రోజున చిన్న ఎంగిలిపడ్డాడు. గోపాలమేదో సినిమాకు వెళ్ళాడు. అక్కడే కలుసుకున్నాడామెను. పిల్లలున్న సంసార స్త్రీ. హాలంతా ఖాళీగా

ఉష్నా వచ్చి అతని పక్కనే కూర్చొన్నది. అతనికేదో మనసు పీకింది. ధైర్యంచేసి పలకరించాడు. 'మాది ప్రక్కనేఉన్న పల్లెటూరండీ. లాస్టుబస్సు అందలేదు. ఈ రాత్రి కిక్కడే ఉండిపోవలసి వచ్చింది. ఎక్కడుం వాలో తోచక కొంతకాలమన్నా గడుస్తుందని యిలా సినిమా కొచ్చాను.' అన్నదామె. 'పోనీ ఈ రాత్రికి నా రూములో ఉందురుగాని రండి' అని ఆహ్వా నించాడు.

'ఎందుకులెండి, మీకు యిరుకుగా ఉంటుం దేమో?'

'ఫరవాలేదు. రూములో నేనొక్కడ్నే ఉంటు న్నాను' అన్నాడు గోపాలం. ఆమె సందేహమేదో ఊహించి నివృత్తి చేశాననుకున్నాడు.

క్యారియరు భోజనం ఆమెకూ, పిల్లలకూ యిచ్చి హోటలుకు వెళ్లివచ్చాడు, గోపాలం. పిల్లల కంటూ ఏవో మిఠాయిలూ అవీ పట్టుకొచ్చాడు. 'అమ్మాయికి పెట్టండీ. బంతి పువ్వులా ఉంది' అంటూ తెచ్చిన పూలచెండు ఆమె చేతికిచ్చాడు. 'అది నిద్రపోతున్నదిలెండి. నేనేపెట్టుకుంటాను. రేప టికి వాడిపోతైకూడ.' అంటూ, తలలో పూలు తురుముకుంటూ, ఆమె చూచిన చూపుకు గోపాలం కంగుతిన్నాడు. తర్వాత జరిగిందంతా ఓ కలగా జరిగిపోయింది. గోపాలం ఎంగిలిపడ్డాడు. తెల్లవారిలేచి చూస్తే పర్సు, వాచీ, ఉంగరమూతోపాటు ఆమె మాయమైంది.

ఆమెను గురించి ఏమనుకోవాలో తెలియలేదు గోపాలానికి. అదో మురికి సంఘటన. దానికతడు పశ్చాత్తాపపడ్డాడనే గ్యారంటీ ఏమీ లేదు. కాని చేతిలోఉన్న డబ్బు అలా ఖర్చు కావటంతో యింటికి వ్రాయవలసి వచ్చింది. సరోజకు వ్రాయలేక కొడుక్కి వ్రాశాడు. అమ్మను బ్యాంకునించి డబ్బు తెప్పించి, పంపించమని.

అప్పట్లో సరోజ పేరకూడ విడిగా బ్యాంకు ఎకౌంటు ఉండేది. ఇప్పుడలా ఎకౌంట్లూ అవీ లేక పోయినా మొత్తానికి గోపాలం డబ్బుకాట్టే యిబ్బంది పడడు. అయితే ఒక్కోరోజున మాత్రం దగ్గర డబ్బు లుండక అతను బలే యిబ్బంది పడలాడు. ఆ రోజు సెలవురోజున అతని దగ్గర నాలుగు రూపాయలు మాత్రమే ఉన్నయి. ఆ రోజుకి సినిమా ఖర్చు గడిచిపోతే రేపు ఆఫీసులో ఎవరో ఒకరు చేయి తడపక పోరు. ఆ తడపటమే లేకపోతే...మరొక్కసారి తేలుకుట్టుకలుక్కుమంది.

మరచిపోవాలని మనసు కోరుకుంటున్న విష యాలలా ఒకదాని వెంబడి ఒకటి గుర్తుకు రావ టంతో చికాకుపడ్డాడు, గోపాలం. తాపీగా గడపాలను కున్న సెలవురోజు ఏ పుల్లిస్తరాకో అయ్యేటట్లుంది. గబుక్కునలేచి స్నానానికి వెళ్ళాడు, గోపాలం.

బట్టలువేసుకుంటుంటే సరోజవచ్చింది; సస్పెన్సు చిత్రంలో వెనుకనుంచిపడే చేయికి మల్లే. 'బయటకు వెళ్తున్నారల్లే ఉంది. బియ్యం తెప్పించాలి'.

స్టన్ అయ్యాడు గోపాలం. 'ఎప్పటికి?' 'ఈ రోజుకే?'

'ఈ రోజుకి బియ్యం కావాలని యిప్పుడు చెబితే ఎలా చెప్పు? ఈ రోజు కెలాగో సర్దేయి. రేపు తెప్పిస్తాను' సాధ్యమైనంత అనునయంగా చెప్పాడు గోపాలం. సమాధానం లేదు. అంటే ఫరవా లేదు. తాను సినిమాకి వెళ్లవచ్చు. త్వరగా బయట పడాలి. లేకపోతే ఈ నాలుగురూపాయలూ ఎవరో ఒకరు తన్నుకుపోవచ్చు. నింపాదిగా బయలుదేరిన మురుగుకాలువ వేగం పుంజుకుంటున్నది!

'నాన్నా నాకో నాలుగు రూపాయలు కావాలి'. శాపం!

'ఎందుకమ్మా?'

'మా స్కూల్లో ఎందుకో కట్టమన్నారు.'

'రేపు కడదాంలే. ఇవ్వాళ సెలవేగా?'

'మాకు స్కూలుంది నాన్నా'.

నిజమే. ఆహ్వాన సంఘంలో వాళ్ల పంతు లమ్మలు లేరుగా?

'రేపిస్తాలే అమ్మా'.

ఏదో గొణుక్కుంటూ వెళ్లిపోయింది కూతురు.

గబ, గబా బయటపడ్డాడు, గోపాలం. టిఫిను తిని, తాపీగా థియేటరుకు వెళ్ళాడు, రిక్షాలో. తీరా చూస్తే ఆ రోజు ఆ సినిమాకి మార్నింగుషో లేదు. తాను చూడదలుచుకున్న సినిమాకి మార్నింగుషో లేదు. బొమికె ముక్కకోసరం దగ్గరకుపోతే అది మరీ జొన్నచొప్ప అయింది.

వేరే ఏదన్నా సినిమాకి పోవటానికి మనసొప్ప లేదు. పోనీ యిప్పు డింటికి వెళ్ళిపోయి, మ్యాటినీ చూసి; సాయంత్ర మలా షికారువెళ్ళొచ్చి, భోంచేసి పడుకొని, మంచిపుస్తకం చదువుకుంటూ పడు కుంటే ...

కాళ్ళీడ్చుకుంటూ యింటికిచేరాడు, గోపాలం. పిల్లలంతా బడికివెళ్ళారు. 'సర్ఫు ఉతుకును అమిత తెల్లగా'—అనే సత్యంమీద ఏదో రీసెర్చి చేస్తున్నది, సరోజ. గోపాలానికేం చేయాలో తోచలేదు. మన సంతా ఏదో గాలిపోయిన బ్లాడరల్లే తయారవుతున్నది. పేపరు చదువలేదు. ఉత్తరాలు...నో ... నో...పాత పుస్తకమేదో తీసుకొని తిరగేయసాగాడు. అదో పెర్రీ మాసను నవల. గోపాలం ఈ నవలలు విపరీతంగా చదివేవాడు, ఒకప్పుడు. అతని దగ్గరున్న నవలలన్నీ రైలు ప్రయాణాలలో కొన్నవే. అతనిప్పుడు చదవ టానికి తీసుకున్న నవలమీద 'రేణిగుంట 6/5 అని వ్రాసిఉంది.

రేణిగుంట స్టేషనులో గోపాలం ఆ నవలను కొన్నాడు, ఎప్పుడో పదిహేను సంవత్సరాలనాడు. ఆ రోజు నతను తిరుపతినుంచి వస్తున్నాడు. తిరుపతి స్టేషను కొచ్చేసరికి రైలు బయలుదేరు తున్నది. టికెట్టు తీసుకోకుండానే రైలెక్కాడు. రేణిగుంట స్టేషనులోదిగి, పెర్రీమాసను కొనుక్కొని, దర్జాగా వెళ్ళి వెయిటింగురూములో కూర్చొన్నాడు. పోర్టరొచ్చాడు, ఏబండికెళ్తారు, బాబూ — అంటూ. 'నెల్లూరు వేళ్ళాలోయి. ఓ టికెట్టు తెచ్చిపెట్టు'— అంటూ పోర్టరికి డబ్బుయిచ్చాడు, గోపాలం. దొంగతనాన్ని కప్పిపుచ్చుకోటానికి దర్జా నిలుపుకోవాల్సి వచ్చింది. ఆ దర్జాకోసరం రెండవతరగతి టికెట్టు కొన్నాడు, గోపాలం. రైల్వేవాళ్ళకి ఎక్సెసు కట్టేయ వచ్చుగా? వెధవబుద్ధి! తేలుకుట్టు కలుక్కుమంది. మురికి గుంటను కదిలించినట్లయింది. పుస్తకమవతల పారేశాడు, గోపాలం.

మనస్సు ఘోరంగా ఉంది. ఎలా ఈ శూన్యత్వాన్ని భరించటం? ఏమైంది తానూహించుకున్న ఆనందం? ఎండిపోయిన బొమికె ముక్కకూడ కుళ్ళు వాసనలు వెదజల్లుతున్న దేమిటి? లేచి భోజనానికి వెళ్ళాడు, గోపాలం.

భోంచేసి, పడుకున్నాడు, గోపాలం. కాసేపు నిద్ర పోవాలి. నిద్రలేచి, శుభ్రంగా సబ్బుతో ముఖం కడుక్కొని, కాఫీతాగి, మాటినీకి వెళ్తే......

కాని నిద్రపట్టేటట్టు లేదు. గత జీవితంలోని మధురస్మృతులను నెమరువేస్తూ పడుకుంటే నిద్ర పట్టుతుందేమో? తన మనస్సు కోరిన సౌఖ్యాలను ఊహించుకుంటూ, ఆ ఊహాలోకం నుంచి నిద్రా లోకంలోకి జారిపోతూ ఉండేవాడు, యువకుడైన గోపాలం. కాని యిప్పుడతనికా ఊహాలోకం చాల యిరుకుగా, మురికిగా ఉంటున్నది. అందుకని యిప్పుడు గోపాలం గతాన్ని తడుముకోసాగాడు, మధుర స్మృతులకోసరం. తడమటమని ఎందుకన్నానంటే, అతని గతమంతా అతనికేదో చీకటి గహ్వరంలా ఉంది. ఆ చీకట్లో మధురానుభూతులేవీ కన్పించ టం లేదు. ఆ చీకటి ఏమంత భయంకరంగా లేదు. మామూలు శూన్యత్వంతప్ప మరొకటి భాసించటం లేదు.అలా తముడుకుంటూ పోంగా,పోంగా ఒక కాంతి కిరణం ఎక్కడిమంచోవచ్చి గబుక్కున అతని గత జీవితానుభవ గహ్వరాన్ని కాంతివంతం చేసినట్లని పించింది.

అవి గోపాలం బెనారసు వెళ్ళినరోజులు. పది మంది స్నేహితులతో కలిసి బెనారసు వెళ్ళాడు, గోపాలం. నెలరోజులు వారంతా కలిసి తిరిగొచ్చారు. ఆ నెల రోజులు నిజంగా అతని జీవితంలో మరుపురాని రోజులు. రోజూ యిష్టమొచ్చినంత టిఫిను చేయటం, చచ్చేటట్టు తిరగటం, ఎప్పుడూ నిద్రమత్తుతోనే యాక్టివ్‌గా ఉండటం—అదొక చక్కటి అనుభవం.

బెనారసులో ఉండగా ఒక రోజునో తమషా జరిగింది. మిత్రులంతా కలసి నగరంలోకి షికారెళ్ళారు. ఆ టౌను జాగ్రఫీ అంతా తెలిసిన వాడల్లే రామ్మూర్తి 'మనమిలావెళ్తే విశ్వనాథ గల్లీలోకి వెళ్తాం' అంటూ

ముందు నడిచాడు. ఎంతదూరం వెళ్ళినా పరిచయమైన గల్లీరాదే? చివరకో సన్నటిగల్లీలోకి వచ్చారు. రెండువైపులా పూల అంగళ్లు. వాటివెనుకనున్న ద్వారాలలో, పైనున్న కిటికీలలో అంగనలు. అనుమాన మేసింది; రాకూడని చోటికొచ్చినట్లు. నలుగురూ కలిసి ఉండటంవల్ల, ఎవరికివారే సచ్చరిత్రులైనారు. వచ్చీరాని హిందీలో అడిగారు, 'విశ్వనాథ్ గల్లీ కహాఁ హై' అంటూ. అది విన్నవారంతా ఒకటే నవ్వటం. మొత్తానికెలాగైతేనేం రాత్రి పదిగంటలకు లాడ్జికి చేరారు. రామ్మూర్తి యిప్పుడెక్కడున్నాడో? అమ్మా, తేలుకుట్టు! ఈ రామ్మూర్తి దగ్గర గోపాలం అప్పుడో యాభై రూపాయలు అప్పు తీసుకున్నాడు. ఇంతవరకా డబ్బు అతనికి తిప్పిపంపలేదు. ఎప్పుడూ పంపుదామని అనుకోవటమే. మనస్సు కుట్టినట్లయింది. యివాళ యాభై రూపాయలుంటే పంపేవాడే, ఏదో అడ్రసుకు. కాని లేవుగా? పాలబిందెలో విషపుబొట్టు. 'మధురస్మృతి' బాధావహమైంది. ఛీ. ఛీ. ఇంకేం నిద్రపట్టుతుంది? అలా ఆరాటపడుతూవే ఎప్పుడో నిద్రలోకి జారిపోయాడు, గోపాలం.

కర్మ! గోపాలానికా రోజున నిద్రమెలకువ వచ్చేసరికి సరిగ్గా మూడున్నరైంది. మ్యాట్నీ టైము దాటిపోయింది. ఇక సాయంత్రందాకా ఏం చేసేటట్లు? ప్రతినిమిషమూ బాధాకరంగానే నడుస్తున్నది. శూన్యత్వం. అంతులేని శూన్యత్వం. తాపీగా గడపాలనుకున్న సెలవు రోజున ఏమిటీ శూన్యత్వం? ఎలా దీనిని జయించటం? మరొక్క గంటసేపు నిద్రపోగలిగితే? సాయంత్రమట్లా కాసేపు తిరిగి, ఫస్టుషోకి వెళ్ళొచ్చి, రాత్రి యింటికి వచ్చేటప్పటికి పిల్లలంతా నిద్రపోతుంటారు కాబట్టి, సరోజతో కాసేపు సరదాగా కాలక్షేపం చెయ్యవచ్చు. పిల్లలమధ్య పడుకున్న భార్యను లేపుకు రావటమంటే బాధగా ఉంటుంది, గోపాలానికి. సినిమాకి వెళ్ళివస్తే ఆ బాధ ఉండదు. అన్నం పెట్టటానికి తానే యింట్లోకి వస్తుందిగా ? మరొకసారి ఎండిపోయిన బొమికెముక్క తళుక్కుమంది, గోపాలం మనోలోకాలలో. ఎండమావులలో నీళ్ళ గలగలలు వినిపించినై.

కాని యింకో గంటకాదుకదా, ఇంకొక్క క్షణం నిద్ర పట్టేటట్టు లేదు. పిల్లలు చాల గోలచేస్తున్నారు. కాస్త టిఫినన్నా ఏదన్నా చేసిందేమో, సరోజ ? కాసేపు కాలక్షేపం. అడగటానికి భయమేసింది. ఏ నూనో అయిపోయింది, డబ్బులివ్వండి. తెప్పిస్తానంటే ? ఇక గోపాలందగ్గర మిగిలిందే మూడు రూపాయలు. టిఫినుచేస్తే ఆమే పెడుతుందిగా ? అలాగే పడుకున్నాడు.

ఐదు గంటలప్పుడు లేచి, శుభ్రంగా సబ్బుతో ముఖం తోముకొని యింట్లోకొచ్చాడు, గోపాలం. మంచి 'డ్రెస్సు' వేసుకోవాలని మనసైంది. పాత టెర్లినుషర్టు తీసి వేసుకుంటే, దానిగుండీలు రెండు ఊడిపోయి ఉన్నయి. మామూలు చొక్కాతోనే సరిపెట్టుకోవలసి వచ్చింది. తీరా బయటికి వెళ్ళబోతుంటే, 'మీ నాన్న బయటికి వెళ్తారేమో ? టిఫిను చేస్తున్నాను, ఉండమనిచెప్పవే పెద్దదానా?' అంటూ కేకపెట్టింది, కుంపటి అంటిస్తున్న యింటియిల్లాలు. ఇప్పుడా టిఫిను! కాని, టిఫిను యింట్లో చేసిపోతే, ఓ రూపాయి చిల్లరతో సినిమాలో కూర్చోవచ్చు.

అరగంట తర్వాత టిఫిను ప్లేటుతో దిగడ్డది, కూతురు. గోపాలాని కిష్టమైన టిఫినే. సంతృప్తిగా టిఫినుచేసి బయటపడ్డాడు, గోపాలం. ఆరైపోతున్నది. తొందరగా వెళ్ళకపోతే టిక్కెట్లుండవు !

'ఏంయి గోపాలం ! ఎక్కడికోయి అంత హడాహుడిగా వెళ్తున్నావు ?'

జిడ్డుగాడు. జిడ్డాముదంగాడు. ఒకందాన వదిలిపెట్టడీ శర్మగాడు. ఏవో కబుర్లుచెబుతూ కూర్చుంటాడు. పోనీ వాడ్నికూడ సినిమాకి తీసికెళ్దామంటే, డబ్బుల్లేవుగా ?

'అలా పనిమీద వెళ్తున్నానోయి. మాబంధువుల అమ్మాయికి సంబంధం సంగతేదో కనుక్కు రమ్మంటే?' తప్పించుకో జూచాడు, గోపాలం.

బోనులో పడ్డపక్షిని, అలా ఎగిరి ఆనంద లోకాలకి వెళ్లనిస్తాడా, శర్మగాడు?

'అలాగా, మాచెల్లెలుకీ సంబంధం కుదిరింది, తెలుసా?'

'అలాగా, ఏవూరు?' మర్యాదకోసరం అడగాలి కదా?

'మా మేనమామగారి ఊరే. మాకు తెలిసిన సంబంధమే. రెండేళ్ల క్రిందట వెళ్లామంటిమే. అదే. అప్పుడు వాళ్లేదో చెప్పి పంపేశారు. ఇప్పుడు వాళ్లే మా మేనమామద్వారా కబురు పెట్టారు...' ఆకాశ పురాణం! సాగిపోతున్నది. ఎన్నో పాత్రలు ప్రవేశించి, నిష్క్రమిస్తున్నాయి. ఆరుగంటలు దాటిపోతున్నది. ఎప్పటికి వదిలిపెడ్తాడో!

పురాణం ఏ ఘట్టంలో ఆగిందో, ప్రశ్న మాత్రం వినిపించింది, గోపాలానికి. 'ఎటు వెళ్తా లోయి, నువ్వు?'

తడబడ్డాడు గోపాలం. 'అదే మనపురాణం వాళ్ల లేరూ, వారింటికి?'

'సరేపద నేనూ అటే వస్తాను' మళ్లీ పురాణం ప్రారంభించాడు, శర్మగాడు.

చచ్చాంపో. యిప్పుడా పురాణం వాళ్లింటికెళ్లి ఏమని చెప్పాలి? ఎట్లా. ఈజిడ్డు వదిలించుకోవటం? హాలుమీదుగా దారితీశాడు, గోపాలం. హౌసుఫుల్! గోవిందా! ఎండిపోయిన సముద్రం కళ్లముందు మెదిలింది, గోపాలానికి.

ఇకనైనా ఈ జిడ్డుగాడ్ని వదిలించుకుంటే యింటికివెళ్లి ముసుగుపెట్టుకు పడుకోవచ్చు.

'మరిచి పోయాను మనరావుగా డొచ్చాడు, తెలుసా?' శర్మగాడి మాటల మేడలోకి గబుక్కున ఏకిటికీగుండానో ఈప్రశ్నను విసిరేశాడు, గోపాలం.

'ఎప్పుడొచ్చాడు?'

'నిన్ననేవచ్చాట్ట పలకరించి వద్దామా?'

'నువ్వు పురాణంవాళ్ళ యింటి కెళ్ళాలన్నావుగా?' తనపురాణం గొడవలోకూడ పురాణంవాళ్ళ సంగతి మరచిపోలేదు; పాపాత్ముడు!

'రేపు వెళ్తాలే. రావుగాడ్ని చూసొద్దాం, పద.'

రావుగాడ్ని పలకరించి, శర్మగాడ్ని వదిలించుకొని యింటికి చేరేటప్పటికి మూడోవాడు ఇల్లెగురకొట్టేస్తున్నాడు. కాగుతున్నపాలు, కాలిమీద పోసుకున్నాట్ట! మందు తెప్పించాలి. జేబులోఉన్న మూడు రూపాయలూ యిచ్చి పంపించాడు, గోపాలం.

పోనీలే, శర్మ కనపడటమే నయమైంది. కుర్ర వెధవ! బాధతో గోల పెట్టేస్తున్నాడు!

పెందలాడే స్నానంచేసి, భోంచేసి, పుస్తకం చదువుకుంటూ పడుకుంటే, ఈలోగా పిల్లలు నిద్ర పోతారు. ఆ తర్వాత సరోజతో కాసేపు సరదాగా కాలక్షేపం చెయ్యవచ్చు. ఎండిపోయిన బొమికెముక్కను తెచ్చి గూట్లో దాచుకున్నాడు, గోపాలం.

క్రమక్రమంగా ఇంట్లో నిశ్శబ్దం పరచుకొంటున్నది. ఎడారిలోని లైట్లు ఒక్కటొక్కటే ఆరిపోతున్నాయి. ఇంట్లో ఎలుకలేవో గోలచేస్తున్నట్లున్నాయి. 'సరోజా! ఎలుకలేవో పడగొడ్తున్నట్లున్నాయి చూడు!' అని బొమికె ముక్కకోసం, కేకపెట్టాడు. గోపాలం.

'ఎలుకలుకాదు. పాడుకాదు. నేనేలెండి. ఆ పెద్దదాన్నిలేపి, ఆ చాప, పాతచీరె పడేయమనండి.' ఎండమావులలోని నీళ్లనుతోడి, ఎడారిలో కలాపి చల్లింది, సరోజ.

గూట్లో దాచుకున్న ఎండిపోయిన, బోలు పడిన బొమికె ముక్కను ఎలుకలు ఎత్తుకుపోయినై!

*   *   *

ఎండిపోయిన బొమికె ముక్కకోసరం రోజల్లా ఆరాటపడుతూ, తిరుగుతూనే ఉంది, వీధిచివరన ఉండే ఎర్రకుక్క!

రోజల్లా బొమికె ముక్కకోసరం, ఎండిపోయి, బోలుపడిన బొమికె ముక్కకోసరం, ఆరాటపడ్తానే ఉన్నాడు, గోపాలం.